

Aan: De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum: 3 december 2024
Portefeuille(s): Armoede en schuldhulpverlening
Portefeuillehouder(s): Marjolein Moorman
Behandeld door: Directie Inkomen, bestuurszaken.wpi@amsterdam.nl
Onderwerp: Voortgang van de ondersteuning aan gedupeerden van het kinderopvangtoeslagschandaal en afdoening toezeggingen (TA2024-000494) en (TA2024-000495) uit de commissievergadering van 24 april 2024.

Geachte commissieleden,

Met deze brief informeer ik u over de voortgang van de Amsterdamse ondersteuning bij de hersteloperatie naar aanleiding van het toeslagenschandaal. De vorige voortgangsbrief is in het voorjaar van 2024 in de raadscommissie besproken.¹ Naar aanleiding van deze bespreking heb ik tijdens de raadsvergadering van 24 april 2024 twee toezeggingen gedaan aan de leden Yemane en Koyuncu. In deze nieuwe voortgangsbrief zal ik ingaan op deze twee toezeggingen en informeer ik u over de recente landelijke en Amsterdamse ontwikkelingen. Ook beschrijf ik de voortgang binnen de Kindregeling en geef ik een blik op de toekomst.

1. Ontwikkelingen in de landelijke hersteloperatie

Landelijke cijfers en doelgroepen

Op 2 januari 2024 sloot het landelijke aanmeldloket bij Uitvoering Herstel Toeslagen (UHT), waar zich in totaal 69.049 ouders hebben aangemeld. Dit getal is inclusief +/- 700 ouders die na de sluiting op basis van de hardheidsclausule alsnog zijn aangemeld.² Voor ruim 98 procent van alle aangemelde ouders is de eerste toets afgerond, waarin gekeken wordt of er aanwijzingen zijn dat iemand daadwerkelijk gedupeerd is. Daarna bestaat de mogelijkheid voor de ouder om zich af te melden óf om door te gaan naar de integrale beoordeling (IB), waarin uitgebreider naar de casus wordt gekeken. Vrijwel iedereen kiest ervoor om door te gaan naar de IB, die op dit moment voor 74 procent van alle aangemelde ouders is afgerond. Indien ouders erkend gedupeerd zijn, ontvangen ook hun kinderen automatisch een brief over de kindregeling waarvoor zij in aanmerking komen. De kindregeling is in de huidige vorm op 5 november 2022 ingevoerd. Tot en met september 2024 hebben 102.530 kinderen een brief over de kindregeling ontvangen (en 92% van hen het bij hun leeftijd behorende bedrag, variërend van € 2.000 tot € 10.000). Het aantal kinderen zal nog oplopen omdat kinderen pas in aanmerking komen voor de kindregeling als hun

¹ Raadsinformatiebrief najaar 2023 '[Voortgang van de ondersteuning aan gedupeerden van het kinderopvangtoeslagschandaal](#)'

² Data uit [18e Voortgangsrapportage Hersteloperatie Toeslagen](#)

ouders erkend zijn als gedupeerden en er nog veel ouders in de wachtrij staan voor de integrale beoordeling.

In het najaar van 2023 is de Belastingdienst begonnen met het versturen van brieven aan circa 5.000 ex-toeslagpartners van erkend gedupeerden. Zij hebben recht op een forfaitaire vergoeding van €10.000, die tot en met september 2024 in totaal 1.529 keer is uitgekeerd. Voorts is de regeling voor nabestaanden van overleden kinderen opgestart in april 2024. De inwerkingtreding van de regeling voor nabestaanden van overleden gedupeerde ouders wordt begin 2025 verwacht. Alle regelingen opgeteld komen op dit moment voor brede ondersteuning in aanmerking: als gedupeerde aangemelde ouders, (pleeg)kinderen die in aanmerking komen voor de kindregeling en ex-toeslagpartners aan wie het bedrag van € 10.000 is toegekend. Ook nabestaanden van gedupeerde ouders komen in aanmerking komen voor brede ondersteuning. Brede ondersteuning wordt ook verleend ten behoeve van het gezin van genoemde personen en ten behoeve van het thuiswonende (pleeg)kind ouder dan 18 jaar van genoemde personen of van hun partner.

Perspectief op afronding op korte termijn ontbreekt

Alle als gedupeerde aangemelde ouders doorlopen het langdurende traject van de lichte toets en (optioneel) de integrale beoordeling. De prognose is dat de Belastingdienst alle integrale beoordelingen eind 2025 heeft afgerond. Voor veel ouders is het traject daarna nog niet klaar, zij gaan in bezwaar of melden zich met aanvullende schade bij o.a. de Commissie Werkelijke Schade (CWS). In september 2024 is begonnen met de onconventionele maatregel van het aanbieden van schikkingsvoorstellen ter hoogte van € 5.000 aan ouders die in bezwaar zijn gegaan tegen de uitkomst van hun IB. Het doel hiervan is om de groeiende wachtrij aan bezwaren te kunnen aanpakken. Het is nog onbekend hoeveel ouders hierop in zullen gaan. De staatssecretaris heeft aangegeven dat de eerste ervaringen overwegend positief zijn en dat de regeling in zoverre in een behoefte lijkt te hebben voorzien. Wel zijn verbeteringen in de communicatie en het proces doorgevoerd³.

Voor CWS zijn opnieuw lange wachttijden die bovendien snel oplopen naarmate meer ouders de integrale beoordeling hebben afgerond. In totaal zijn er in de afgelopen drie jaar ongeveer 650 adviezen uitgebracht, zijn er ongeveer 250 in behandeling en wachten er nog ruim 3.500 op behandeling. Op basis van de huidige capaciteit en werkwijze is de verwachting dat voor het einde van 2027 tussen de 1.100 en 1.600 ouders zijn geholpen via CWS, wat betekent dat deze commissie de vraag die er is naar het in kaart brengen van aanvullende schade voor alle gedupeerden die zich daarvoor aanmelden in haar huidige vorm niet aan kan.

Opschaling van CWS én de invoering van andere schaderoutes zijn daarom noodzakelijk. In het afgelopen jaar zijn de vaststellingsovereenkomst (VSO)-regieroute van het ministerie van Financiën en de alternatieve schaderoute van Stichting (Gelijk)Waardig Herstel (SGH) gestart.

³ [Kamerbrief Tweede termijn WGO d.d. 6 november 2024 d.d. 25 oktober](#)

Voor de VSO-regieroute geldt dat de opstartfase langer duurde dan verwacht, waardoor het aantal behandelde dossiers op dit moment enkele tientallen is. De huidige behandelcapaciteit wordt geschat op 200 dossiers per jaar. Het kabinet heeft besloten de capaciteit van deze route op korte termijn te verdubbelen. Tot eind 2027 kunnen met deze opgeschaalde capaciteit naar schatting per jaar 400 ouders geholpen worden via deze route.

De alternatieve schaderoute van SGH, begonnen als pilot, is sneller en grofmaziger en geeft de ouder meer regie. Een vrijwilliger luistert naar het verhaal van de gedupeerde en schrijft het op. Vergoeding van aanvullende schade die uit het verhaal blijkt, vindt plaats via een schadekader met forfaitaire bedragen per schadepost. Vervolgens sluiten ouder en staat een vaststellingsovereenkomst (VSO). In juli 2024 werd bekend dat er een akkoord gesloten is tussen SGW en het ministerie van Financiën over de voorwaarden waaronder de pilot omgezet kan worden naar een reguliere niet-overheidsroute. De hoop is dat dit traject kan bijdragen aan het ontlasten van CWS en daarmee bijdraagt aan de versnelling van de hersteloperatie. Inschatting van SGH is dat zij in 2025 ongeveer 350 VSO's per week kunnen opleveren. In oktober 2024 verscheen het bericht in de media dat de route van SGH stilligt en niet is opgeschaald volgens plan. De staatssecretaris heeft aangegeven dat zij met SGH heeft afgesproken de komende tijd door te praten over hoe zij van deze route een succes kunnen maken⁴.

Naast de reeds genoemde schaderoutes werkt het kabinet momenteel ook aan een volledig digitale forfaitaire schaderoute. Voor ouders die geen behoefte hebben aan het vertellen van het eigen verhaal, of dit als emotioneel belastend ervaren, kan deze route passend zijn. Zij kunnen dan een schadeberekening om laten zetten in een VSO. Het kabinet is bezig met de voorbereiding van deze route en kan op dit moment niet inschatten hoeveel ouders deze route kunnen en willen doorlopen. De verwachting is dat de digitale route dit jaar nog live zal gaan.

Los van de financiële compensatie voortkomend uit de lichte toets, integrale beoordeling of één van de aanvullende schaderoutes bestaat er ook een brede schuldenaanpak voor gedupeerden van het toeslagenschandaal. Deze bestaat uit het kwijtschelden van publieke schulden, het vergoeden van de betalingsachterstanden bij private schulden en het versneld halen van gedupeerden uit een wettelijke schuldsaneringsregeling of buitengerechtelijke schuldregeling. De uitvoering van de schuldenaanpak verloopt voortvarend. Circa 96% van de publieke schulden van erkend gedupeerde ouders en (ex)toeslagpartners zijn kwijtgescholden. In totaal komt dit neer op een bedrag van circa € 921 miljoen (tot en met september 2024). Voor private schulden geldt dat circa 94% van alle ingediende schuldenlijsten reeds beschikt is door uitvoerder Sociale Banken Nederland (SBN).⁵

2. Ontwikkelingen binnen de gemeentelijke ondersteuning

⁴ [Kamerbrief Tweede termijn WGO d.d. 6 november 2024 d.d. 25 oktober](#)

⁵ Data uit [18^e Voortgangsrapportage Hersteloperatie Toeslagen](#)

Conform het landelijke beleid, geldt voor Amsterdam dat het aantal ouders dat een beroep doet op de brede ondersteuning flink hoger is dan aanvankelijk gedacht. In 2020 werd er landelijk rekening gehouden met 9.000 gedupeerden. Deze inschatting steeg ieder jaar, maar nooit tot aan het aantal gedupeerden van 68.000 dat zich tot aan de sluiting van het UHT-aanmeldloket begin 2024 heeft gemeld.

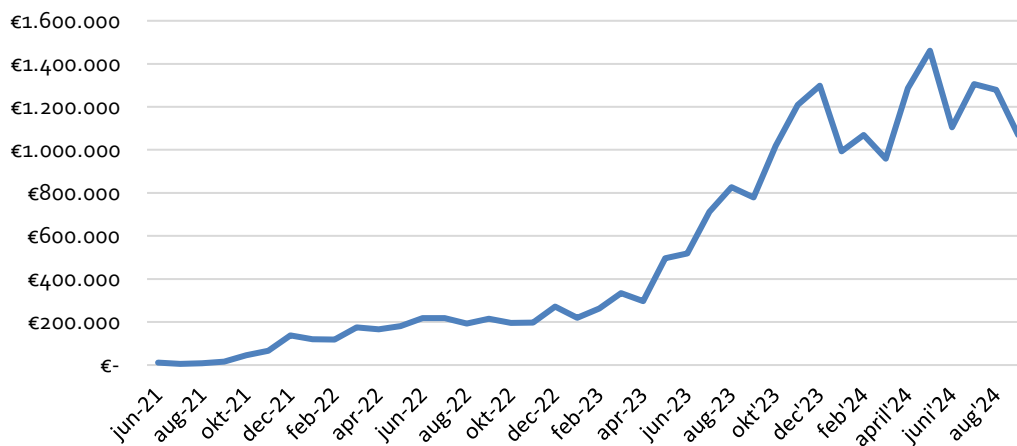
Gemeentelijke cijfers

Tot en met september 2024 hebben zich 6.728 Amsterdamse ouders bij de Belastingdienst gemeld als potentiële gedupeerden van het kinderopvangtoeslagschandaal. Van hen zijn er 4.871 daadwerkelijk erkend als gedupeerde (72 procent van het aantal aangemelde Amsterdamse ouders). Op dit moment (tot en met september 2024) zijn er 10.315 kinderen van erkend gedupeerde ouders woonachtig in Amsterdam. Al deze gedupeerden hebben, naast de financiële compensatie door het Rijk, recht op de brede ondersteuning die de gemeente aanbiedt op de leefgebieden financiën, gezin, werk, wonen en zorg. Het doel is om deze gezinnen te helpen met het maken van een nieuwe start. De ondersteuning aan gedupeerde ouders wordt in Amsterdam uitgevoerd door de buurtteamorganisaties en voor de kinderen door het centraal gecoördineerde 'Team Kindregeling Hersteloperatie' en door de ouder-kindteams. Bij complexe problematiek kan het gemeentelijk Doorbraakteam ondersteuning bieden, maar indien financiële aanvragen boven de € 15.000 uitkomen dan wordt het Doorbraakteam automatisch ingeschakeld.

Ontwikkelingen in uitgaven maatwerkbudget

De afhandeling van de hersteloperatie door het Rijk duurt echter langer dan voorzien en dat heeft ook invloed op de hersteloperatie in Amsterdam. Perspectief op afronding op korte termijn ontbreekt nog voor veel gedupeerden en dit heeft zijn weerslag op de uitvoering van de brede ondersteuning in gemeenten. We zien dat hulpvragen toenemen, vaker terugkeren en complexer worden als gevolg van het lange wachten. Dit geldt ook voor het beroep dat ouders doen op de materiële ondersteuning. De onderstaande grafiek toont de uitgaven per maand.

Uitgaven maatwerkbudget per maand

Cumulatief is er tot en met september 2024 ruim € 21 miljoen uitgegeven middels het maatwerkbudget, waarvan ruim € 14 miljoen in de afgelopen 12 maanden. Bovenstaande uitgaven zijn verdeeld over 2.088 huishoudens met een gemiddeld bedrag van € 10.112 per huishouden. De toename in uitgaven in het afgelopen jaar komt vanwege een toename van het aantal huishoudens dat gebruik maakt van de materiële ondersteuning en een toename van het gemiddelde uitgekeerde bedrag per huishouden. Alle uitgaven die via het maatwerkbudget gedaan worden, worden bekostigd door het Rijk.

Meer regie voor ouders

Nieuwe onderdelen die in het afgelopen jaar zijn toegevoegd aan de ondersteuning en waarbij het idee is om inhoudelijk meer regie bij de ouders neer te leggen, is de doorontwikkeling van de steungroepen in Amsterdam. In 2023 hebben de eerste 5 steungroepen voor en door gedupeerde ouders financiering ontvangen van het college. In de eerste helft van 2024 is dit uitgebreid met 3 nieuwe steungroepen die zich inzetten voor kinderen van erkend gedupeerde ouders. In het najaar van 2024 hebben nog eens vijf nieuwe stichtingen subsidies ontvangen en twee bestaande stichtingen hebben extra geld gekregen voor de ontwikkeling van nieuwe initiatieven. Het huidige aantal steungroepen in Amsterdam komt daarmee uit op 14. Een overzicht is te vinden in bijlage I.

Tevens wordt ter aanvulling op het algemene kader van het rijk en het Algemene Subsidiekader Amsterdam, die nu gebruikt worden voor de beoordeling van de subsidies aan de steungroepen en Stichting Maatwerkbudgetten Toeslagen Amsterdam, een op de situatie van de steungroepen gericht specifiek subsidiekader uitgewerkt. Hierin zullen de taken, context en de vereisten en verwachtingen horende bij de subsidies worden uitgewerkt. Tevens zal dit specifieke kader toetsingsgronden voor nieuwe aanvragen bevatten. Dit kader bestendigt de steungroepen waaraan subsidies zijn verleend en verkleint de risico's voor de gemeente. Een specifieke subsidieregeling stelt de gemeente in staat om aanvullende (verantwoordings)eisen te stellen aan een subsidieaanvraag. Hierdoor heeft de gemeente meer mogelijkheden om een subsidie niet toe te kennen, bijvoorbeeld als er al soortgelijke initiatieven gesubsidieerd worden of nadere eisen aan het bereik van de doelgroep worden gesteld. Streven is dat dit kader eind eerste kwartaal 2025 gereed zal zijn. In de beoordeling van de nieuwste initiatieven die vanaf het najaar 2024 gesubsidieerd worden, wordt al rekening gehouden met deze nieuwe uitgangspunten. Dit zal ook zo gecommuniceerd worden naar de initiatiefnemers. Ten slotte is het goed om te vermelden dat verschillende initiatieven de beoordeling van een interne commissie niet hebben doorstaan. De subsidies aan de steungroepen zijn beoordeeld op de volgende gronden:

- Het blijven werken vanuit vertrouwen maar tegelijk vanuit zakelijkheid. Het gaat immers om dienstverlening aan gedupeerde ouders die aan kwaliteitseisen moet voldoen, waarbij we toetsen op samenwerking met betrokken instanties, de inzet van (ervarings)deskundigheid en doorgeleiding van gedupeerden richting buurtteams.
- Realistische sturing op begroting:
 - Past de begroting bij de omvang van het initiatief?

- Bevat de begroting posten die als 'dubbel' kunnen worden aangemerkt en worden onnodige kosten opgevoerd? Zo ja, extra gesprek om bevindingen terug te geven aan initiatiefnemers;
 - Bij onervaren initiatiefnemers/ ondernemers: is extra begeleiding in ondernemerschap en financiën voor directie meegenomen in de begroting?
 - Zijn kosten voor accountancy opgenomen?
 - Maakt initiatiefnemer in het plan duidelijk voor wie zij zich inzetten ouders/ kinderen of allebei?
- Het voeren van een 'Nee, -tenzij...beleid', waarbij er enkel 'ja' gezegd wordt indien nieuwe steungroepen op één van de volgende factoren onderscheidend zijn van het bestaande aanbod: thematiek, geografische spreiding en/of doelgroep. Het huidige aanbod van steungroepen, inclusief de nieuwe initiatieven, sluiten aan op de vijf leefgebieden waar herstel op gericht is. De meeste initiatieven werken stadsbreed en een aantal van de steungroepen richt zich op een specifiek stadsdeel (Zuidoost, Nieuw-West en Noord). Met de 14 steungroepen die Amsterdam inmiddels telt wordt voorzien in een behoefte van veel gedupeerden en er worden keuzemogelijkheden gegeven. Om die reden wordt een nee-tenzij beleid gevoerd.

De 6 steungroepen die voor de zomer een inhoudelijke go hebben gehad zijn alsnog besproken en dit heeft ertoe geleid dat de plannen nader zijn aangescherpt voor 2024.

De steungroepen opereren vanuit verschillende stadsdelen. Naar aanleiding van de motie 'Informele plek en regie hersteloperatie voor gedupeerde (KOT) ouders' van de leden Yemane cs. is op 6 maart 2024 het eerste Huis van Herstel geopend aan de Johan Cruyff boulevard in Zuidoost. Deze locatie heeft een zakelijke uitstraling, geschikt voor trainingen, coaching, informatiebijeenkomsten en vergaderingen. In Noord is er zicht op een pand waarin verschillende steungroepen die zich richten op jongeren, hun intrek zullen nemen. Daar het pand nog geschikt gemaakt moet worden, verwacht ik dat het pand in de loop van het eerste kwartaal volledig operationeel zal zijn. Voor Nieuw-West heeft het zoeken naar een geschikt onderkomen nog niet tot succes geleid. Alternatieven, waarbij niet wordt uitgegaan van één gezamenlijk pand, worden nader onderzocht op haalbaarheid en wenselijkheid.

Ook is er in 2024 een interne steungroep opgericht speciaal voor gedupeerd gemeentepersoneel. Om deze groep beter te ondersteunen, is het voornemen om een dedicated serviceteam bij P&O in te stellen met kennis van en expertise over de behoeften van de doelgroep. Zij zijn bereikbaar via email en telefoon voor gedupeerd gemeentepersoneel zelf, maar ook voor bijvoorbeeld managers en leidinggevenden. Daarnaast lopen er voorbereidingen om te komen tot een herstelgericht personeelsbeleid. Ook een steunbutton (een blauwe tegel op intranet) is in de maak zodat gedupeerd gemeentepersoneel makkelijk de beschikbare informatie kan vinden.

3. Ontwikkelingen binnen de kindregeling

Naar aanleiding van verschillende rapporten (Diversie 2022, Muzus 2023) en op basis van input van het Amsterdamse kindpanel heeft het college in de vorige voortgangsbrief het voornemen beschreven om de brede hulp voor kinderen zo goed mogelijk naar wens van de gedupeerde kinderen vorm te geven. Daarbij ligt de focus op de volgende onderdelen: het toewerken naar centrale coördinatie van goed geëquipeerde hulpverleners; het opzetten van een digitaal informatiepunt; het inzetten van ervaringsdeskundigheid; en het faciliteren van lotgenotencontact. Een toelichting hierover volgt, mede n.a.v. toezeggingen aan de leden Yemane en Koyuncu om een update te geven over het betrekken van het herstelhuis bij het bereik van kinderen (TA2024-000494) en het opzetten van een laagdrempelig informatiesysteem voor gedupeerden (TA2024-000495).

Sinds april 2024 is het centraal gecoördineerde Team Kindregeling Hersteloperatie gestart. De coaches uit dit team worden centraal aangestuurd, maar werken decentraal in één van de stadsdelen. Het voordeel van deze manier van werken is dat de coaches de jongeren o.a. kunnen helpen door verbindingen met (in)formele netwerken uit te bouwen, terwijl zij door onderling intensief contact te houden, een uniforme en gecoördineerde stadsbrede aanpak mogelijk maken. Waar voorheen de uitvoering van de kindregeling belegd was bij verschillende partijen (de buurtteams, de jongerenpunten en de ouder-kindteams) is dat nu met name het Team Kindregeling Hersteloperatie. De caseloads van de jongerenadviseur bij de jongerenpunten zijn inmiddels allemaal warm overgedragen aan de coaches van het Team Kindregeling en voor de buurtteams geldt dat nieuwe aanmeldingen die dateren van na 1 oktober 2024 én jongeren die op de wachtlijst stond bij het buurtteam, ongeacht hun leeftijd, warm kunnen worden doorgeleid naar het Team Kindregeling. Alle jongeren met wie al een gesprek bij het buurtteams is gevoerd, blijven bij het buurtteam. Voor minderjarige en/of inwonende kinderen geldt dat zij worden meegenomen in de ondersteuning die hun ouders ontvangen van het buurtteam. Jongeren kunnen zichzelf bij Team Kindregeling aanmelden, maar de coaches uit het team zullen ook zelf proactief gedupeerde kinderen in de wijken gaan benaderen. Dit gebeurt op verschillende manieren, onder andere via het herstelhuis in Zuidoost.

Als gemeente weten wij niet wie de kinderen zijn, deze informatie is slechts bekend bij het UHT, maar wordt niet gecommuniceerd richting gemeenten. Het college probeert daarom op meerdere manieren gedupeerde jongeren proactief te bereiken. Zo is in oktober namens de gemeente Amsterdam via UHT een flyer aan Amsterdamse kinderen van 16 jaar en ouder van erkend gedupeerde ouders verstuurd. In deze flyer staat specifiek op de Amsterdamse context gerichte informatie met daarbij de contactgegevens van het Team Kindregeling Hersteloperatie en een verwijzing naar het digitale informatiepunt. Ook zijn alle ontvangers geattendeerd op het bestaan van het aanvullend schuldhulpverleningsaanbod voor jongeren met problematische schulden. Door het versturen van deze flyer, wordt het bereik vergroot maar het geeft ook druk op de capaciteit. Het proces om de capaciteit op te schalen loopt. Daarnaast is een plan gemaakt

voor jongeren op de wachtlijst. Met alle wachtenden wordt contact opgenomen om de urgentie van de situatie in kaart te brengen en een inschatting te maken wanneer contact zal worden gelegd voor de eerste afspraak. De aangrijpende verhalen van de kinderen waarin de gevolgen van het schandaal op hun leven en gezin maken dit werk intensief. Belangrijk is het om de coaches voldoende toe te rusten en te steunen in hun werk. Naast zorg voor de professionals is er ook aandacht voor de professionele ontwikkeling in de vorm van training, coaching en gezamenlijke opleiding.

Naast dit alles, zorgt het college voor meer verbinding tussen gedupeerden, ambtenaren en hulpverleners door het organiseren van theatervoorstellingen als 'Verloren Onschuld' en 'Verloren Jeugd', waar een gemengd publiek aanwezig is en ruimte is voor dialoog. Toekomstplannen behelzen het verder verkennen van de mogelijkheden van passende vormen van (digitaal) contact met lotgenoten. In het bijzonder zal bekeken worden of het maken van een (theater/sport/muziek of andere) productie zich leent voor dit doel en of dat voorziet in de behoefte van (een deel van) de kinderen. Ook voor dit doel zullen we contact leggen met de steungroepen om te onderzoeken waar we samen op kunnen trekken en hoe we elkaar hierin kunnen versterken.

Het college heeft het afgelopen jaar ook een digitaal informatiepunt opgezet. Sinds 16 september 2024 is het in werking en fungeert het als eenduidige informatiebron voor kinderen van erkend gedupeerden. Het is te vinden op website: www.amsterdam.nl/kindregeling. Op dit digitale informatiepunt staat onder andere informatie over het ontstaan van het schandaal, welke hulp je als gedupeerd kind kunt krijgen en de contactgegevens van lotgenotencontactinitiatieven en het Team Kindregeling Hersteloperatie. Er wordt gewerkt aan een duidelijke processchets over wat er gebeurt als een kind zich bij het Team Kindregeling Hersteloperatie aanmeldt voor ondersteuning. In samenwerking met het Kindpanel wordt het digitale informatiepunt steeds meer gevuld met voor kinderen relevante informatie, zodanig dat we nu gestart zijn maar nog niet het eindstation bereikt hebben. Het college heeft ervoor gekozen om het digitale informatiepunt vooralsnog niet uit te breiden met andere doelgroepen zoals ouders, ambtenaren en dienstverleners, omdat zij uiteenlopende informatiebehoeften hebben waarvoor in sommige gevallen ook al andere informatiekanalen bestaan. De gemeente zal via de geëigende communicatiekanalen zorgdragen voor bekendheid en toegankelijkheid van dit digitale informatiepunt. In de Tweede Kamer is een motie van de leden Van Dijk (CDA) en Stultiens (GroenLinks-PvdA) aangenomen over het inrichten van een meldpunt voor kinderen dat aansluit bij de belevingswereld van jongeren.⁶ In de 17^e VGR Hersteloperatie Toeslagen vanuit het ministerie van financiën is aangegeven dat naar aanleiding van deze motie het beschikbare hulpaanbod dit jaar opnieuw en actief onder de aandacht van jongeren zal worden gebracht. Tevens is er een verkenning gestart ter invulling van het meldpunt.⁷

⁶ Kamerstukken II, 2023-2024, 31 066, nr. 1360

⁷ [17^e Voortgangsrapportage Hersteloperatie Toeslagen](#)

Het college gaat ervan uit de leden Yemane en Koyuncu hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en beschouwt de toezegging als afgedaan.

4. De toekomst van de brede ondersteuning

Per rechthebbende op brede ondersteuning of per gezin brengt een hulpverlener in kaart wat er acuut of op de lange termijn nodig is en wordt er maatwerk geleverd. Hierdoor kan de gemeente gedupeerden ruimhartig ondersteunen, maar tegelijkertijd legt dit ook een groot beslag op de capaciteit van de hulpverlenende instanties in de stad. Eén van de maatregelen die recent is doorgevoerd en die moet leiden tot een verlichting van de administratieve last voor hulpverleners, is het niet langer digitaal verwerken van kassabonnen van door gedupeerden gedane pinpasbetalingen tot €500. Deze relatief kleine uitgaven maken 60% uit van alle pinpasuitgaven die gedupeerden doen. Ondanks deze maatregel en ondanks inspanningen om te zorgen voor voldoende capaciteit, zijn er in sommige stadsdelen vanwege personeelskrapte toch nog wachttijden voor ouders.

Stadsdeel	Gemiddelde wachttijd	Aantal zaken wachtlijst
Centrum	2 maanden	3
Oost	3 weken	13
West	-	-
Nieuw-West	2 maanden	57
Noord/Zuid	10 maanden	110/54
Zuidoost	8-10 maanden	342

Samen met de buurtteams werken we aan een plan om deze wachttijden te verkorten of op te lossen en de hulpverlening hiermee toekomstbestendiger en efficiënter te laten zijn. Dit doen we in geval van Noord/Zuid en Zuidoost met extra personeel dat in september en oktober is ingestroomd. Zodra zij ingewerkt zijn, wordt gezien of meer nodig is. Ook houden de buurtteams hun werkwijze periodiek tegen het licht om te bezien of zaken kunnen worden afgesloten om zodoende nieuwe zaken in behandeling te kunnen nemen. In dit verband dient ook opgemerkt te worden dat vanuit de gemeente voorbereidingen worden getroffen op de wetswijzigingen van de Wet hersteloperatie toeslagen en de Wet aanvullende regelingen hersteloperatie toeslagen, waarin o.a. aanpassingen in de brede ondersteuning gedaan worden door bepaalde termijnen in te voeren. Deze wetswijziging zal waarschijnlijk begin 2025 in werking treden. De implicaties hiervan voor Amsterdam, de mogelijke oplossingen voor de wachtlijsten alsmede verdere versterking van de Amsterdamse herstel aanpak zullen uitmonden in een concreet actieplan. Hiertoe is een projectleider aangesteld die met de betrokken partijen af zal stemmen. Streven is om dit plan gereed te hebben rond het van kracht worden van de wetswijziging.

Daarnaast stelt de materiële component van de ondersteuning hulpverleners voor dilemma's. Om hulpverleners meer handvatten te bieden bij het beoordelen van materiële aanvragen, heeft het

college in de zomer van 2023 een uitvoeringskader opgesteld en in 2024 overleg gevoerd met het Rijk en de VNG over een herziening van de in 2020 gemaakte afspraken omtrent de brede ondersteuning. Daarop heeft de VNG verkend wat mogelijke toekomstscenario's voor de brede ondersteuning zijn. Amsterdam heeft als één van meerdere gemeenten aan dit proces deelgenomen, wat heeft geleid tot het in voorbereiding zijn van een aantal wijzigingen die waarschijnlijk begin 2025 in zullen gaan. Een van die wijzigingen ziet op een aantal termijnen die binnen de brede ondersteuning gaan gelden, zie onderstaande tabel.

Onderdeel	Termijn
Aanmelding	
Eerste gesprek	Binnen redelijke termijn na aanmelding
Plan van aanpak	Max. 8 weken na 1 ^e gesprek
Materiële ondersteuningsbeslissingen	Max. 6 maanden na 1 ^e gesprek
Einde brede ondersteuning	Max. 2 jaar na 1 ^e gesprek, maar mogelijk eerder

Indien een gedupeerde zich meldt, moet een eerste gesprek waarin de hulpvraag van de gedupeerde wordt vastgesteld binnen redelijke termijn plaatsvinden. Na dit eerste gesprek dient een plan van aanpak vastgesteld te worden, dit kan een plan op hoofdlijnen zijn, aangezien in het eerste gesprek misschien niet alle benodigde informatie beschikbaar is. Indien de hulpvraag één of meer materiële voorzieningen betreft, wordt de beslissing om deze toe te kennen genomen binnen zes maanden na het eerste gesprek. Deze materiële toekenningen kunnen wel na de termijn van 6 maanden worden toegekend. Indien de gedupeerde een nieuwe start heeft kunnen maken wordt de brede ondersteuning beëindigd, maar uiterlijk twee jaar na het eerste gesprek. Hiermee komt er dus een einddatum aan individuele BO-trajecten. Er is vooralsnog geen generieke einddatum voor het ontvangen van brede ondersteuning.

Ook wordt de komende periode op landelijk niveau onderzocht of er mogelijkheden zijn om gespecialiseerde expertise te ontwikkelen en hulpverlening te organiseren op het gebied van psychosociale hulpverlening en traumaverwerking voor gedupeerde ouders en hun kinderen.

In bijlage II is de 18^e voortgangsrapportage d.d. 4 oktober 2024 toegevoegd waarin meer gedetailleerde informatie te lezen is.

Tot slot

Het college spant zich in om Amsterdamse gedupeerden zo goed mogelijk te ondersteunen in de hersteloperatie van de Belastingdienst/Toeslagen. Zoals beschreven in deze brief zijn we voortdurend bezig met het verbeteren van ondersteuning die wij bieden binnen de verschillende regelingen. Tegelijkertijd maken we ons zorgen over knelpunten die er nog liggen, zoals de lange tijdsduur en het gebrek aan perspectief op afronding. Dit drukt zwaar op gedupeerden en ook op onze hulpverleners in de stad. Wij blijven er bij het kabinet op aandringen dat er op korte termijn een totaaloplossing voor alle gedupeerden komt. Na het onrecht dat hun is aangedaan, is het nu

de hoogste tijd dat zij de draad weer op kunnen pakken met een schone lei en perspectief op de toekomst.

Ik hoop u hiermee voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam

Marjolein Moorman

Wethouder Armoede en Schuldhulpverlening

Bijlagen

1. Overzicht steungroepen
2. 18e Voortgangsrapportage Hersteloperatie Toeslagen mei - augustus 2024, d.d. 4 oktober 2024